

मुहूर्त्तादय मे दृष्टिः प्रादुर्भूता पुनर्नवा । यया निर्मुक्तमात्मानमपश्यं लब्धचेतसं ।
 तस्य ताम्रतलौ तात चरणौ सुप्रतिष्ठितौ । सुजातौ मृदुरक्ताभिरङ्गुलीभिर्विराजितौ ।
 प्रयत्नेन मया मूर्द्धा गृहीत्वा ह्यभिवन्दितौ । दृष्ट्वाऽपरिमितं तस्य प्रभावममितौजसः ।
 विनयेनाञ्जलिं कृत्वा प्रयत्नेनोपगम्य ह । दृष्ट्वा मया स भूतात्मा देवः कमललोचनः ।
 तमहं प्राञ्जलिर्भूत्वा नमस्कृत्येदमब्रुवं । ज्ञातुमिच्छामि देव त्वं मायाञ्चैतां तवोत्तमां । १९८४०
 आस्येनानुप्रविष्टोऽहं शरीरे भगवंस्तव । दृष्टवानखिलान् सर्वान् समस्तान् जठरे हि ते ।
 तव देव शरीरस्था देवदानवराक्षसाः । यत्ता गन्धर्व्वनागाश्च जगत् स्यावरजङ्गमं ।
 त्वत्प्रसादाच्च मे देव स्मृतिर्न परिहीयते । द्रुतमन्तःशरीरे ते सततं परिवर्त्तिनः ।
 निर्गतोऽहमकामस्तु इच्छया ते महाप्रभो । इच्छामि पुण्डरीकाच्च ज्ञातुं त्वाऽहमनिन्दितं ।
 इह भूत्वा शिशुः साक्षात् किं भवानवतिष्ठते । पीत्वा जगदिदं सर्वमेतदाख्यातुमर्हसि । १९८४५
 किमर्थञ्च जगत् सर्वं शरीरस्थं तवानघ । कियन्तश्च त्वया कालमिहस्थेयमरिन्दम ।
 एतदिच्छामि देवेश श्रोतुं ब्राह्मणकाम्यया । तत्तः कमलपत्राच्च विस्तरेण यथातथं ।
 महद्भोतदचिन्त्यञ्च यदहं पृष्टवान् प्रभो । इत्युक्तः स मया श्रीमान् देवदेवो महाद्युतिः ।
 सान्वयन् मामिदं वाक्यमुवाच वदताम्बरः ।

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि मार्कण्डेयसमाख्यापर्वणि मार्कण्डेयप्रश्ने अष्टाशीत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १८८ ॥

॥ देव उवाच ॥ कामं देवापि मां विप्र नहि जानन्ति तत्त्वतः । त्वत्प्रीत्या तु प्रवक्ष्यामि यथेदं विस्मयाम्यहं । १९८५०
 पितृभक्तोऽसि विप्रर्षे माञ्चैव शरणङ्गतः । ततो दृष्टोऽस्मि ते साक्षात् ब्रह्मचर्य्यञ्च ते महत् ।
 अपां नारा इति पुरा संज्ञाकर्म कृतं मया । तेन नारायणोऽप्युक्तो मम तत्त्वयनं सदा ।
 अहं नारायणो नाम प्रभवः शाश्वतोऽव्ययः । विधाता सर्वभूतानां संहर्त्ता च द्विजोत्तम ।
 अहं विष्णुरहं ब्रह्मा शक्रश्चाहं सुराधिपः । अहं वैश्रवणो राजा यमः प्रेताधिपस्तथा ।
 अहं शिवश्च सोमश्च काश्यपोऽथ प्रजापतिः । अहं धाता विधाता च यज्ञश्चाहं द्विजोत्तम । १९८५५
 अग्निरास्यं चितिः पादौ चन्द्रादित्यौ च लोचने । द्यौर्मूर्द्धा खं दिशः श्रोत्रे तथापः खेदसम्भवाः ।
 सदिशश्च नभः कायो वायुर्मनसि मे स्थितः । मया क्रतुशतैरिष्टं बज्रभिः स्वाप्तदक्षिणैः ।
 यजन्ते वेदविदुषो मां देवयजने स्थितं । पृथिव्यां क्षत्रियेन्द्राश्च पार्थिवाः स्वर्गकाङ्क्षिणः ।
 यजन्ते मां तथा वैश्याः स्वर्गलोकजिगीषवः । चतुःसमुद्रपर्यन्तां मेरुमन्दरभूषणा ।
 शेषो भूत्वाऽहमेवैतां धारयामि वसुन्धरा । वाराहं रूपमास्थाय मयेयं जगती पुरा । १९८६०
 मञ्जमाना जले विप्र वीर्य्येणासीत् समुद्रता । अग्निश्च वडवावक्तो भूत्वाऽहं द्विजसत्तम ।
 पिबाम्यपः समाविद्धास्ताश्चैव विस्मयाम्यहं । ब्रह्म वक्त्रं भृजौ क्षत्रमूरू मे संस्थिता विशः ।
 पादौ शूद्रा भवन्तीमे विक्रमेण क्रमेण च । ऋग्वेदः सामवेदश्च यजुर्वेदोऽप्यथर्व्वणः ।
 मत्तः प्रादुर्भवन्त्येते मामेव प्रविशन्ति च । यतयः शान्तिपरमा यतात्मानो बुभुक्षवः ।